

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Marie Turkové a soudců JUDr. Petra Průchy a JUDr. Dagmar Nygrínové v právní věci žalobkyně: **S. X. L.**, zast. Mgr. Lilianou Vochalovou, advokátkou, se sídlem v Praze, nám. I. P. Pavlova 3, Praha 2, proti žalovanému **Ministerstvu vnitra**, Nad Štolou 3, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 28. 2. 2005, č. j. 36 Az 926/2003 - 36,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **se zamítá.**
- II.** Žádnému z účastníků **se nepřiznává** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) včas podanou kasační stížností napadá shora označený rozsudek Krajského soudu v Brně, kterým byla zamítnuta její žaloba směřující proti rozhodnutí Ministerstva vnitra ze dne 12. 9. 2003, č. j. OAM-3323/VL-11-ZA08-2003. Tímto rozhodnutím nebyl stěžovatelce udělen azyl podle § 12, § 13 odst. 1, 2, a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (zákon o azylu) a současně bylo vysloveno, že na stěžovatelku se nevztahuje překážka vycestování ve smyslu ustanovení § 91 tohoto zákona.

Stěžovatelka požádala rovněž o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

V žalobě, která směřovala proti uvedenému rozhodnutí žalovaného správního orgánu, stěžovatelka v obecné rovině namítala porušení § 3 odst. 3 a 4, § 32 odst. 1, § 46 a § 47 odst. 3 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád) a § 12 zákona o azylu, které obsáhle odůvodňovala. Požadovala, aby napadené rozhodnutí bylo zrušeno a věc byla vrácena k dalšímu řízení.

V napadeném rozsudku dospěl krajský soud obdobně jako správní orgán k závěru, že stěžovatelka domovskou zemi neopustila z důvodů upravených zákonem o azylu, tj. v důsledku pronásledování za uplatňování politických práv a svobod, nebo pro odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů (§ 12 zákona o azylu). Soud přisvědčil žalovanému správnímu orgánu, který dovedl, že uváděné problémy (příslušnost k F. G., absence peněz pro děti a existenční potíže) nelze pod označené důvody podřadit. Krajský soud neshledal ani důvody hodné zvláštního zřetele, které jsou předmětem samostatného správního uvážení ve vztahu k udělení humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu. Stejně tak krajský soud neshledal porušení v žalobě označených ustanovení správního řádu. Krajský soud se proto zcela ztotožnil s právním názorem a závěrem žalovaného správního orgánu v uváděných námitkách stěžovatelce nepřisvědčil a žalobu jako nedůvodnou zamítl.

Proti tomuto rozsudku podala stěžovatelka kasační stížnost, ve které namítá stížnostní důvody vymezené v § 103 odst. 1 písm. a) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“). Konkrétně zejména uvádí, že krajský soud se nezabýval tím, zda správní orgán postupoval v souladu s platnými právními předpisy (odkázala na § 3 odst. 4, § 46 správního řádu, a na § 12 a § 14 zákona o azylu) a vycházel ze spolehlivě zjištěného stavu věci. K tomuto doplnila, že kvůli cvičení F. G. byla kontaktována policisty a bylo jí vyhrožováno zatčením; v případě návratu se obává pronásledování. Dále uvedla, že jí nebylo řádně zdůvodněno, proč důvody, které uvedla ve své žádosti (cvičení F. G., obava z návratu, ekonomické důvody, legalizace pobytu) nejsou důvody zvláštního zřetele hodné a nemohou být považovány za humanitární, zejména za situace, kdy je nutné zvážit celkovou politickou a ekonomickou situaci a stav dodržování lidských práv v Čínské lidové republice. Podle názoru stěžovatelky měla být přezkoumána zákonnost správního uvážení. Vzhledem k tomu, že krajský soud podle stěžovatelky pouze konstatoval závěry, ke kterým dospěl žalovaný, stěžovatelka namítá nepřezkoumatelnost spočívající v nedostatku důvodů rozhodnutí.

Na základě výše uvedeného navrhuje zrušení napadeného rozsudku a vrácení věci k dalšímu řízení.

Žalovaný podal ke kasační stížnosti vyjádření, ve kterém uvedl, že popírá oprávněnost podané kasační stížnosti, neboť se domnívá, že jak správní rozhodnutí, tak i rozsudek soudu, byly vydány v souladu s právními předpisy; odkázal na správní spis. Neshledal naplnění § 14 zákona o azylu a uvedl, že důvodem žádosti o azyl je legalizace pobytu. Navrhl zamítnutí kasační stížnosti.

Nejvyšší správní soud nejprve posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost je podána včas a jde o rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost přípustná. Stěžovatelka je zastoupena advokátkou.

Nejvyšší správní soud dále vážil nezbytnost rozhodnutí o žádosti o odkladný účinek kasační stížnosti. Dospěl k závěru, že o ní není třeba rozhodovat tam, kde je o kasační stížnosti rozhodováno přednostně a kde je žadatel chráněn před důsledky rozsudku krajského soudu režimem pobytu za účelem strpění podle § 78b odst. 1, 2 zákona o azylu (cizinec má nárok na udělení víza za účelem strpění pobytu mj., pokud žádost doloží dokladem o podání kasační stížnosti proti rozhodnutí soudu o žalobě proti rozhodnutí ministerstva ve věci azylu a návrhu na přiznání odkladného účinku - takové vízum opravňuje cizince k pobytu na území po dobu platnosti víza, která je 365 dnů; na žádost cizince odbor cizinecké a pohraniční policie platnost víza prodlouží, a to i opakovaně). Ze zákona platnost uvedeného víza zaniká právní mocí rozhodnutí o kasační stížnosti. Pozitivní rozhodnutí o žádosti o odkladný účinek by tedy nemělo z hlediska ochrany stěžovatele žádný význam, negativní by před rozhodnutím o kasační stížnosti bránilo řádnému soudnímu řízení. Při rozhodnutí o kasační stížnosti pak je rozhodnutí o odkladném účinku nadbytečné, neboť obecně může přiznání odkladného účinku kasační stížnosti přinést ochranu jen do doby rozhodnutí o této stížnosti.

Napadený rozsudek Nejvyšší správní soud přezkoumal v souladu s § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody, které stěžovatelka uplatnila v kasační stížnosti. Nejvyšší správní soud přitom neshledal vady podle § 109 odst. 3 s. ř. s., k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti.

Po přezkoumání kasační stížnosti Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Před samotným posouzením věci považuje Nejvyšší správní soud za nutné předeslat, že v řízení o kasační stížnosti je jeho úkolem posoudit, zda předchozí řízení naplňuje důvody vymezené v § 103 odst. 1 s. ř. s., specifikované stěžovatelkou.

Z obsahu kasační stížnosti plyne, že se stěžovatelka dovolává důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s.. Podle citovaných ustanovení § 103 odst. 1 s. ř. s. lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené a) nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení, b) vady řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu, nebo že při jejím zjišťování byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost, a pro tuto důvodně vytýkanou vadu soud, který ve věci rozhodoval, měl napadené rozhodnutí správního orgánu zrušit; za takovou vadu řízení se považuje i nepřezkoumatelnost rozhodnutí správního orgánu pro nesrozumitelnost a d) nepřezkoumatelnosti spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí, popřípadě v jiné vadě řízení před soudem, mohla-li mít taková vada za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé.

Jejich naplnění však Nejvyšší správní soud v souzené věci neshledal.

Podle ustanovení § 12 zákona o azylu *se azyl cizinci udělí, bude-li v řízení o udělení azylu zjištěno, že cizinec je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.*

Z předloženého správního spisu Nejvyšší správní soud zjistil následující podstatné skutečnosti: ze žádosti o udělení azylu ze dne 10. 7. 2003 vyplynulo, že stěžovatelka jako důvod opuštění domovské země uváděla problémy pro své cvičení F. G.. Z Protokolu o pohovoru k důvodům žádosti o udělení azylu ze dne 27. 8. 2003 vyplynulo, že z Číny odešla ze tří důvodů – jednak chtěla zabezpečit děti, aby mohly chodit do školy, za druhé proto, že cvičila F. G. a za to ji stíhala policie, a za třetí z existenčních důvodů, v Číně se těžko vydělávají peníze. Z protokolu přitom vyplynulo, že stěžovatelka se s policisty osobně nesetkala, o návštěvě úředníků a policistů, kteří jí zakázali cvičit F. G. se dozvěděla od bratra.. Stěžovatelka do protokolu současně uvedla, že pokud by se přestěhovala v rámci vlasti, uvedené problémy by neměla; na přestěhování však neměla peníze. Z jejich vyjádření nevyplývá, že by se stěžovatelka se svými problémy obrátila na místní orgány, o azyl na území České republiky nepožádala bezprostředně po vstupu na území České republiky. Na závěr protokolu pak stěžovatelka svým podpisem stvrdila, že byla seznámena s obsahem protokolu, (vedeného za přítomnosti tlumočníka) v čínském jazyce, souhlasí s ním a nežádá doplnění ani změny.

Z takto zjištěného skutkového stavu, a to v rozhodující míře přímo od stěžovatelky, vycházel správní orgán, jakož i krajský soud a jejich závěr o tom, že stěžovatelka v žádosti neuvedla skutečnosti svědčící o tom, že by mohla být vystavena pronásledování z důvodů uvedených zákonem o azylu, tak plně vychází ze skutkového stavu zjištěného v průběhu správního řízení; Nejvyšší správní soud s těmito závěry rovněž souhlasí a odkazuje na ně. S odkazem na znění ustanovení § 2 odst. 5 zákona o azylu (*Za pronásledování se pro účely tohoto zákona považuje ohrožení života nebo svobody, jakož i opatření působící psychický nátlak nebo jiná obdobná jednání, pokud jsou prováděna, podporována či trpěna úřady ve státě, jehož je cizinec státním občanem, nebo státu posledního trvalého bydliště v případě osoby bez státního občanství nebo pokud tento stát není schopen odpovídajícím způsobem zajistit ochranu před takovým jednáním.*), jakož i na svoji konstantní judikaturu, dále uvádí, že vyhrožování a fyzické napadání ze strany soukromé osoby, či údajné pronásledování za příslušnost k určité sektě, které se stěžovatelky – jak vyplývá ze spisu- nijak bezprostředně nedotklo, navíc za situace, kdy se stěžovatelka se svými problémy neobrátila na žádné domovské či mezinárodní orgány sídlící v zemi původu, ani toto pronásledování neprokázala, nelze považovat za důvod pro udělení azylu. Skutkový stav byl přitom žalovaným správním orgánem zjištěn dostatečně a stejně tak Krajský soud v Brně podle Nejvyššího správního soudu své závěry dostatečně odůvodnil. Nejvyšší správní soud k námitkám stěžovatelky ve vztahu k tvrzenému pronásledování pro cvičení F. G., uvádí, že jak správním orgánem, tak i krajským soudem nebylo zpochybněno to, že osoby praktikující toto cvičení jsou v zemi původu stěžovatelky pronásledovány. Přes výše uvedený závěr však v posuzované věci nebylo možno dovodit, že z těchto důvodů byla pronásledována i stěžovatelka, případně že by měla z tohoto důvodu odůvodněný strach z pronásledování. Je sice pravda, že stěžovatelka v žádosti o udělení azylu uvedla, že byla osobně kontaktována 7 – 8 úředníky, kteří jí zakázali cvičit, avšak časové údaje, které v této souvislosti sdělila, si odporují. Stěžovatelka totiž nejprve sdělila, že přestala cvičit v srpnu 2001 a poté uvedla, že cvičení jí zakázaly úřady v červnu 2002. V protokolu o pohovoru sdělila, že se s policisty osobně nesetkala, ale informoval ji bratr. V tomtéž protokolu uvedla, že do jiného místa v zemi (F.) odešla již v roce 2001. Z tohoto pohledu není tvrzení stěžovatelky, uvedené v kasační stížnosti, o tom, že byla sama kontaktována úředníky a policisty, věrohodné. Navíc nutno dodat, jak již konstatoval krajský soud, že stěžovatelka v městě, kde poté žila, tedy ve F., žádné problémy či potíže v souvislosti se cvičením F. G. neměla.

Nejvyšší správní soud tak dospěl k závěru, že v odůvodnění rozhodnutí žalovaného správního orgánu jsou správně posouzeny rozhodující právní i faktické skutečnosti, z nichž žalovaný vycházel, skutková zjištění jsou zde přehledně a srozumitelně uvedena a vyplývají z provedených důkazů, přičemž krajský soud správně posoudil, že skutkový stav byl žalovaným správním orgánem zjištěn přesně, důkazy, které si správní orgán opatřil byly úplně a tyto vyhodnotil v kontextu platné právní úpravy.

Nejvyšší správní soud tak nemohl přisvědčit námitkám stran nedostatečně zjištěného skutkového stavu věci. K námitce - krajský soud se nezabýval tím, zda správní orgán postupoval v souladu s platnými právními předpisy (odkázala na § 3 odst. 4, § 46 správního řádu, a na § 12 a § 14 zákona o azylu), Nejvyšší správní soud poukazuje na odůvodnění napadeného rozsudku, ze kterého je zřetelně zřejmé, že krajský soud namítané porušení ustanovení správního řádu zkoumal, žádná porušení však neshledal.

Pokud jde o hodnocení předpokladů pro udělení humanitárního azylu Nejvyšší správní soud především uvádí, že udělení azylu podle ustanovení § 14 zákona o azylu je na volné úvaze správního orgánu, přičemž však tuto volnou úvahu, tedy zda v daném případě byl důvod hodný zvláštního zřetele či nikoli, může správní soud přezkoumávat pouze z hlediska překročení případných mezí správního uvážení (§ 78 odst. 1 s. ř. s.), nebo z hlediska případné libovůle ze strany správního orgánu. Tomu ostatně dlouhodoběji koresponduje i konstantní soudní judikatura. Podle dřívější judikatury se *rozhodování o tom, zda bude udělen azyl podle § 14 zákona o azylu, děje ve volné úvaze správního orgánu; podle této judikatury se ani nejedná o „právo“, na němž by mohl být někdo zkrácen* – viz např. na rozsudek Vrchního soudu v Praze sp. zn. 6 A 771/2000 či usnesení Ústavního soudu ČR ze dne 11. 11. 2002, sp. zn. IV. ÚS 532/02. Rovněž tak ze stávající konstantní judikatury vyplývá, že správní soudy mohou přezkoumávat rozhodnutí správních orgánů vydané v návaznosti na ustanovení § 14 zákona o azylu pouze omezeně, a to z hlediska mezí správního uvážení, popř. z hlediska jeho případného zneužití. K tomu viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 10. 2003, sp. zn. 3 Azs 12/2003, kde bylo uvedeno: *„Na udělení azylu z humanitárního důvodu podle § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění zákona č. 2/2002 Sb., nemá žadatel subjektivní právo. Správní orgán o něm rozhoduje na základě správního uvážení; jeho rozhodnutí přezkoumává soud pouze v omezeném rozsahu, a to z hlediska dodržení příslušných procesních předpisů (§ 78 odst. 1 s. ř. s.).“*

Nejvyššímu správnímu soudu tak nepřísluší posuzovat, zda v souzené věci došlo k naplnění důvodů hodných zvláštního zřetele, nýbrž přísluší mu pouze zhodnotit, zda krajský soud napadané rozhodnutí žalovaného řádně přezkoumal. Nejvyšší správní soud, obdobně jako soud krajský, shledal, že žalovaný správní orgán se situací stěžovatelky dostatečně zabýval, překročení mezí správního uvážení ani libovůli v rozhodnutí žalovaného však nezjistil.

Po porovnání všech námitek a jich doplňujících tvrzení stěžovatelky s významem jednotlivých důvodů, pro něž lze kasační stížnost podat, dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že k naplnění ani jednoho z namítaných stížnostních důvodů, nedošlo.

Nejvyšší správní soud s ohledem na svou ustálenou rozhodovací praxi závěrem jen pro úplnost konstatuje, že podstatou a smyslem azylového řízení je udělit azyl toliko za pronásledování za uplatňování politických práv a svobod, nebo z důvodu odůvodněného strachu z pronásledování z taxativně vymezených důvodů. Azylové zákonodárství České republiky přitom, a to v kontextu právních úprav azylu v jiných demokratických evropských

zemích, tak vnímá právo na azyl toliko jako právo na nezbytnou ochranu před výše uvedeným, což však v souzené věci nenastalo.

Ze všech shora uvedených důvodů Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

O nákladech řízení rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s, ve spojení s § 120 s. ř. s.. Stěžovatelka neměla v řízení úspěch, žalovaný, který v řízení úspěch měl, žádné náklady neuplatňoval a Nejvyšší správní soud ani žádné mu vzniklé náklady ze spisu nezjistil, proto rozhodl tak, že se žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznává.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 23. února 2006

JUDr. Marie Turková
předsedkyně senátu